

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР «МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЦЕНТР ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА КИЇВЩИНИ»

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

*Всеукраїнська краєзнавча
конференція учнівської молоді*

**«СПАДЩИНА ЧОРНОБИЛЯ:
МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, МАЙБУТНЄ»**

до 40-річчя Чорнобильської катастрофи

Київ – Біла Церква
2026

На виконання Постанови Верховної Ради України від 04 грудня 2025 року «Про вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та про заходи, пов'язані з 40-ми роковинами Чорнобильської катастрофи», відповідно до Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2026 рік, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 19.11.2025 № 1523, у квітні 2026 року відбудеться **Всеукраїнська краєзнавча конференція учнівської молоді «Спадщина Чорнобиля: минуле, сучасне, майбутнє».**

Метою конференції є формування в учнівської молоді історичної пам'яті, громадянської свідомості та відповідального ставлення до питань техногенної, екологічної та атомної безпеки на основі осмислення трагедії Чорнобиля та її наслідків для України і світу.

Основними завданнями конференції є залучення учнівської молоді до краєзнавчо-дослідницької та проєктної діяльності, пов'язаної з вивченням історії Чорнобильської катастрофи; сприяння вихованню поваги до подвигу ліквідаторів аварії на ЧАЕС, збереженню пам'яті про подію та осмисленню уроків Чорнобиля в контексті сучасних викликів.

Організаторами конференції є Національний центр «Мала академія наук України», департамент освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, Комунальний заклад Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини».

Учасники конференції

До участі в конференції запрошуються здобувачі освіти віком 12-17 років закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти України.

Час та формат проведення

Конференція відбудеться у третій декаді квітня 2026 року в **онлайн-форматі** з використанням сучасних цифрових платформ відеозв'язку. Інформацію про точну дату, час та посилання для підключення до конференції буде повідомлено зареєстрованим учасникам додатково.

Змістові напрями конференції

1. Чорнобильська катастрофа: причини, перебіг, наслідки.

У межах напряму розглядаються передумови та причини аварії на Чорнобильській АЕС, технічні та людські чинники, що призвели до катастрофи, а також хронологія подій 26 квітня 1986 року.

Особлива увага приділяється аналізу соціально-економічних, екологічних та демографічних наслідків катастрофи, її впливу на здоров'я населення,

господарську діяльність і довкілля в Україні та окремих регіонах, сусідніх держав і світу загалом.

2. Людський вимір Чорнобиля: ліквідатори, переселенці, свідки трагедії.

Напрямок передбачає дослідження особистих історій ліквідаторів аварії, працівників ЧАЕС, сімей, родин як переселенців із зони відчуження та очевидців подій.

Учасники можуть представляти родинні спогади, усні історії, матеріали місцевих музеїв, пам'ятні місця, а також досліджувати вплив катастрофи на долі людей і громад.

3. Чорнобиль у науці, культурі та суспільній свідомості.

Напрямок охоплює дослідження сучасного стану Чорнобильської зони відчуження як унікальної наукової та природної лабораторії. Розглядаються питання відновлення флори і фауни, історії саркофага, проблеми ядерної та екологічної безпеки, а також відображення теми Чорнобиля в літературі, мистецтві, кіно, музиці, музейних зібраннях, туризмі та цифровій культурі тощо.

4. Атомна безпека в умовах російсько-української війни.

У цій тематиці висвітлюється історія створення, функціонування та безпеки атомних станцій України. Також досліджуються події російської окупації Чорнобильської та Запорізької АЕС, питання ядерного та енергетичного тероризму, а також виклики щодо атомної безпеки в умовах повномасштабної війни.

Учасники можуть досліджувати історії працівників атомних станцій, мешканців зони відчуження та роль Чорнобиля у сучасній системі національної та глобальної безпеки.

Умови участі

Учасники до **30 березня 2026 року** реєструються та вставляють посилання на папку, розміщену на своєму гугл-диску, куди у електронному варіанті завантажено **три документи**: статтю та тези до неї, заявку (**додаток 1**) від закладу освіти. Посилання на папку має бути з доступом «Усі, хто отримав посилання, можуть переглядати». **Реєстрація буде відкрита з 01 лютого 2026 року за посиланням: <https://forms.gle/JFxPtLDh2boJrtSL9>**

Вимоги до оформлення статей та тез до них

Просимо авторів дотриматися наступних **вимог до оформлення статей**:

Мова статті – українська. Документ Microsoft Word, формат А-5, усі поля по 2 см, шрифт Times New Roman – 11 pt без переносів, міжрядковий інтервал – 1,15, абзацний відступ – 1 см, сторінки не нумеруються) обсягом до 10 друкованих сторінок (не більше) разом зі списком літератури. У тексті роботи/статті можна розмістити не більше 5-ти фото чи ілюстрацій, хорошої якості та розміром не більше 6 x 7 см).

Стаття має складатися з таких частин:

назва статті (жирним шрифтом, відцентрована);

назва змістового напрямку конференції (курсивом);

зліва курсивом дані автора (прізвище та ім'я, повні правильні назви гуртка / класу, закладу освіти; повне прізвище та ім'я керівника краєзнавчої роботи, посада та місце роботи);

текст;

список використаної літератури (до 5-7 найменувань), оформлені згідно чинних вимог МОН України, та перелік опитаних осіб, які надавали свідчення, інформацію та консультативну допомогу.

Вимоги до оформлення тез до статті (додаток 2):

Мова тез – українська. Документ Microsoft Word, формат А-5, усі поля по 2 см, шрифт Times New Roman – 11 pt без переносів, міжрядковий інтервал – 1,15, абзацний відступ – 1 см, сторінки не нумеруються) обсягом до 2 друкованих сторінок (не більше).

Структура тез:

назва тез (жирним шрифтом, відцентрована);

назва змістового напрямку конференції (курсивом);

зліва курсивом дані автора (прізвище та ім'я, повні правильні назви гуртка / класу, закладу освіти; повне прізвище та ім'я керівника краєзнавчої роботи, посада та місце роботи);

текст тез.

Звертаємо Вашу увагу! Статті та тези, які не відповідають вимогам, до розгляду не приймаються. Організатори конференції залишають за собою право відбору статей та тез для участі у конференції.

За консультаціями щодо реєстрації та оформлення статей/тез можна звертатися до методиста відділу спортивного туризму та краєзнавства КЗ КОР «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини» Людмили Юрївни Дюдї (тел. 098-343-15-52).

Вимоги до виступу

Програма конференції передбачає виступ учасників за темою поданої роботи.

Доповідач – один. Мова конференції – українська. Доповідачам надається до 5 хвилин для доповіді та 2 хвилини для відповідей на запитання учасників конференції. Наочні матеріали можуть бути представлені у вигляді презентації Microsoft Power Point.

Презентацію демонструє безпосередньо учасник конференції. Презентації організаторам НЕ НАДСИЛАЮТЬСЯ!

Підбиття підсумків: за підсумками конференції всім авторам статей/тез будуть вручені **сертифікати** учасників Всеукраїнської краєзнавчої конференції учнівської молоді «Спадщина Чорнобиля: минуле, сучасне, майбутнє», а також надані збірки тез. Друковані сертифікати учасників конференції та збірки тез будуть надіслані поштою на адресу обласних центрів туризму та краєзнавства.

Додаток 1

Заявка оформлюється на бланку закладу освіти із підписом керівника та необхідними реквізитами

Заявка
на участь у Всеукраїнській краєзнавчій конференції учнівської молоді
«СПАДЩИНА ЧОРНОБИЛЯ:МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, МАЙБУТНЄ»

Від _____
(повна назва закладу освіти)

(назва області)

№	Напрямок конференції	Назва статті /тез	Дані здобувача світи (ПІБ, повні правильні назви гуртка / класу, закладу освіти), електронна адреса та телефон	Дані керівника роботи(ПІБ, повні правильні назви посади, закладу освіти), електронна адреса та телефон

У випадку, якщо у конференції братиме участь кілька здобувачів освіти (з різними темами та у різних напрямках), просимо підготувати для кожного з них окремі заявки.

Додаток 2

Зразок оформлення тез до статті

ОБПАЛЕНІ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЮ БІДОЮ...

Напрямок конференції:

Людський вимір Чорнобиля: ліквідатори, переселенці, свідки трагедії

Моторна Тетяна, вихованка гуртка «Юні екскурсоводи»
КЗ КОР «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини»
Керівник роботи: Людмила Дюдя, керівник гуртка
«Юні екскурсоводи»КЗ КОР «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини»

Чорнобильська катастрофа 26 квітня 1986 року стала однією з найтрагічніших сторінок в історії України та всього людства. Вона докорінно змінила долі тисяч людей, змусивши їх залишити рідні домівки та розпочати життя на чужій землі.

Одним із таких населених пунктів стало село Луб'янка на Поліссі Київської області, яке зазнало значного радіоактивного забруднення та увійшло до 30-кілометрової зони відчуження.

До аварії село мало давню історію, що сягає початку XI століття, розвинену інфраструктуру, культурні традиції та активне суспільне життя. Унаслідок аварії на ЧАЕС мешканців Луб'янки було евакуйовано та переселено до Васильківського району, де виникло нове село з такою ж назвою.

Процес переселення супроводжувався психологічними труднощами, втратою звичного способу життя та болісною ностальгією за рідною землею.

Попри всі випробування, переселенці зуміли зберегти власну ідентичність, традиції, обряди, говірку та історичну пам'ять. Важливу роль у цьому відіграють щорічні поминальні дні, встановлення пам'ятників ліквідаторам аварії на ЧАЕС та загиблим односельцям.

Окремою трагічною сторінкою є доля самоселів, які, не витримавши розлуки з малою батьківщиною, повернулися до покинутих домівок у зоні відчуження.

Їхній вибір є проявом глибокого зв'язку людини з рідною землею та свідченням трагедії, що не має строку давності.

Таким чином, історія Луб'янки є яскравим прикладом людського виміру Чорнобиля, де біль, пам'ять і надія тісно переплітаються у долях переселенців, ліквідаторів та свідків трагедії.

Віра в самоочищення природи та відродження рідного краю залишається важливою духовною опорою для всіх, кого торкнулася чорнобильська біда...